

PAVLICZ ÁGNES

A szókölcsönzés jelenléte a neologizmusok fordításában J. K. Rowling Harry Potter és a bölcsek köve c. regénye alapján

J. K. Rowling Harry Potter regényei mindamelllett, hogy korunk egyik legmeghatározóbb olvasmányai közé tartoznak, rengeteg új, varázslatos kifejezéssel gazdagítják szókincsünket, melyek fordítása gyakran kihívást jelent. Az új szavak idegen nyelven való visszaadása sok esetben kölcsönszavakkal történik. Az előadás során a neologizmusok és a szókölcsönzés kapcsolatát vizsgálom a Harry Potter és a bölcsek köve német és a magyar fordításaiban. Az elemzéshez elengedhetetlen a kölcsönszavak típusainak meghatározása: idegen szavak, jövevényszavak, tükörszavak, szabadfordítások, jelentéskölcsönzések, áljövevényszavak és hibrid kölcsönszavak. Ezen túl vizsgálom, hogy a német és magyar fordítások mely fenti kategóriákba sorolhatók. A két nyelv hasonlóságait és különbségeit egyéni példákon keresztül mutatom be. Zárásként ismertetem a kölcsönszavak típusainak megoszlási arányait az egyes nyelvekben.

PINCZÉS ZSUZSA

Kognitív zavarok epilepsziás betegek körében

Az epilepszia a stroke után a második leggyakoribb neurológiai kórkép. Nem tekinthető azonban egységes betegségnek, mivel különböző okokból, különböző formákban és kórlefolyással zajlik, valamint a gyógyszeres befolyásolhatóság szempontjából sem azonos. Hasonló a lázhoz, ami szintén számos kórfolyam tünete lehet.

Az epilepsziához számos pszichopatológiai tünet kapcsolódhat, ami még jobban megnehezíti a betegek életvitelét. Ezek közül az egyik legnagyobb problémát a kognitív teljesítménycsökkenés jelentheti, ugyanis az alapvető funkciókat is érintheti, például a figyelmet, pszichomotoros készségeket, memóriát és a nyelvet. Ennek ellenére a betegek kognitív állapota legalább olyan heterogenitást mutat, mint maguk az epilepsziás megbetegedések. A kognitív hanyatlás és az epilepszia közötti kapcsolat igen összetett és nagyrészt még tisztázatlan, ezért fontos és még kiaknázatlan területet biztosít a neuropszichológia számára.

Jelen kutatás egy friss, külföldön már bevált, de Magyarországon még most először használt, direkt epilepsziás betegek számára kifejlesztett tesztcsomaggal (EpiTrack) kíván átfogó képet kapni az epilepsziás betegek kognitív állapotáról, valamint illesztett, egészséges mintához hasonlítva igyekszik tesztelni a gyorsabb kognitív hanyatlás hipotézisét. Ezen kívül kitér a betegség egyéni körülményeire, hogy felfedhesse az epilepszia és a kognitív zavarok lehetséges összefüggéseit.

PINTÉR-NAGY KATALIN

A szegedi Régészeti Tanszék gyűjteményének története

A szegedi régészeti oktatás létrehozói, Buday Árpád és Banner János a szegedi Régészeti Intézet megszervezésével párhuzamosan alapították és hozták létre az intézet régészeti gyűjteményét. Míg az intézet működésének szinte minden területén a kolozsvári régészeti iskola példáját, hagyományait vették alapul, addig a gyűjtemény létrehozásával teljesen más célt tűztek ki. A szegedi régészeti tár elsődleges és egyetlen feladata a régészeti oktatásban betöltött szerepe volt. Az egykori intézet régészeti gyűjteményének anyaga a paleolitikumtól a késő középkorig szinte az összes korszakot, kultúrát reprezentálja. Fontos hangsúlyozni, hogy nemcsak a mai Magyarország térségéből találhatók anyagok, hanem például Bulgária,